

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2025-04-24
Besvaras senast
2025-04-30 kl. 12.00

Till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2024/25:1094 Polisens agerande mot kvinnor som utnyttjats i prostitution

Det har kommit till min kännedom att kvinnor som utnyttjats i sexhandeln gripits och förts till förvar av polis och sedan utvisats med hänvisning till att de utgör hot mot ordning och säkerhet i Sverige (Aftonbladet den 22 april 2025). Förfarandet strider mot gällande regler om uppehållstillstånd för betänketid för brottsoffer som utnyttjats i prostitution. Konsekvensen blir att brottsoffren inte får någon möjlighet till upprättelse samtidigt som gärningsmännen går fria.

Jämställdhetsmyndighetens senaste rapport (Årsrapport från den nationella samordningen mot prostitution och människohandel (NSPM) vid Jämställdhetsmyndigheten, 2025:11) visar dessutom att kunskapen om uppehållstillstånd för betänketid gällande offer för människohandel är fortsatt låg och att det finns svårigheter med tillämpningen. Antalet ansökningar är lågt i förhållande till antalet identifierade brottsoffer. Det förekommer även felaktiga ansökningar eller att olika aktörer sökt för samma individ, vilket tyder på bristande samverkan. Samtidigt har polisens tidigare återrapporteringskrav gällande arbetet mot köp av sexuella handlingar strukits från myndighetens regleringsbrev.

Jag och Vänsterpartiet har länge drivit frågan om att människor som utnyttjats genom köp av sexuella handlingar behöver få en tydlig målsägandestatus. Syftet är att offret för brottet ska få rätt till skadestånd och kunna söka brottsskadeersättning, erhålla målsägandebiträde under förundersökning och rättegång samt få tillgång till andra stödinsatser för brottsoffer. Det är insatser som kan bli avgörande för att kvinnan ska kunna få hjälp från andra sociala instanser för att lämna sin utsatta position. En tydlig målsägandestatus skulle sannolikt ha medfört att de utsatta kvinnorna i Aftonbladets exempel hade behandlats som brottsoffer och inte som hot mot ordning och säkerhet av polisen.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande fråga till justitieminister Gunnar Strömmer:

Vilka åtgärder avser ministern att vidta för att polisen ska följa befintlig lagstiftning och för att människor som utnyttjats i sexhandeln ska få fullvärdig status som brottsoffer?

.....
Gudrun Nordborg (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch